

нентне зменшення власного та статутного капіталу, то підприємство може опинитися на межі банкрутства.

4. Функція фінансування та забезпечення ліквідності. Внесками у власний капітал, разом зі спорудами, обладнанням, цінними паперами та іншими матеріальними цінностями, можуть бути грошові кошти. Вони можуть використовуватися для фінансування операційної та інвестиційної діяльності підприємства, а також для погашення заборгованості по позичках. Це, у свою чергу, підвищує ліквідність підприємства, з одного боку, та потенціал довгострокового фінансування, з іншого.

5. База для нарахування дивідендів і розподілу майна. Одержаний протягом року прибуток або розподіляється та виплачується власникам корпоративних прав у вигляді дивідендів, або тезаврується (спрямовується на збільшення статутного чи резервного капіталу). Нарахування дивідендів, як правило, здійснюється за встановленою ставкою відповідно до частки акціонера (пайовика) в статутному капіталі. Аналогічним чином відбувається розподіл майна підприємства у разі його ліквідації чи реорганізації.

6. Функція управління та контролю – статутний капітал забезпечує право на управління виробничими факторами та майном підприємства.

Абсолютна та відносна величини власного капіталу підприємства залежать від фінансових можливостей підприємства та обраної ним політики щодо структури капіталу. Фінансування діяльності підприємства за рахунок власного капіталу є альтернативою до залучення позичкових коштів. Основні переваги і недоліки фінансування за рахунок власного капіталу пояснюються, виходячи з його функцій, цілей зменшення та збільшення.

МЕХАНІЗМ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА В РИНКОВИХ УМОВАХ

Пискун М.О. студентка ОКР «Спеціаліст», спец. «Фінанси» *

**Науковий керівник – Остапенко О. М., к.е.н., доцент*

Сучасний етап розвитку української економіки є дуже складним. Це пов'язано з тим, що перехід до ринкових відносин був і за часом і за формою нетрадиційним через відсутність, насамперед, відповідної системи управління і фактично слабкої підготовки менеджерів. У результаті відбувся різкий спад виробництва, криза сучасних відносин, що в свою чергу, не могло не позначитись на життєздатності підприємств, більшість з яких до теперішнього часу знаходяться в затяжному кризовому стані.

Як показує практика, подальший розвиток української економіки багато в чому залежить від здатності управлінських структур усіх рівнів і сфер розробляти механізми антикризового управління. Тому вивчення проблем, пов'язаних із розробкою механізмів фінансової стабілізації підприємств, які знаходяться на стадії банкрутства, є актуальною проблемою.

Питання сутності і специфіки механізмів та інструментарію антикризового управління підприємством стали предметом наукових досліджень зарубіжних економістів.

Проблеми впровадження механізмів антикризового фінансового управління та забезпечення фінансового оздоровлення підприємств України розкрито і в роботах вітчизняних авторів: І.О. Бланка, Н.М. Ушакової, О.О. Терещенко, Л.О. Лігоненко, А.М. Герасимовича, А.М. Мороза, О.В. Дзюблюка, С.В. Мочерного, В.М. Голуба, Г.Г. Персади, М.Д. Білика, М.І. Савлука та інші. Серед відомих західних вчених – праці Л. Гітмана, Г. Марковіца, Дж. Маршалла, У. Шарпа та багато інших. Проте, попри значну кількість праць вказаних вчених та інших вчених, проблема засад фінансування стабілізації антикризових заходів підприємств ще мало досліджена в Україні і вимагає детального пошуку заходів вирішення цих складних проблем.

Водночас відсутні комплексні наукові дослідження проблеми розробки сучасних механізмів антикризового управління підприємством, які б урахували сучасну правову базу регламентації процедур банкрутства та санації підприємств в Україні. Більшість дослідників розглядають лише окремі питання антикризового управління, не виходячи на рівень формування концептуальних засад механізмів його здійснення.

Основна роль в системі антикризового управління відводиться широкому використанню механізмів фінансової стабілізації. Це пов'язано з тим, що успішне застосування цих механізмів дозволяє не тільки зняти фінансовий стрес загрози банкрутства, але й значною мірою позбавити підприємство від залежності використання позикового капіталу, прискорити темпи його економічного розвитку.

Фінансова стабілізація – це такі економічні відносини, які відображають процес створення на підприємстві ефективної структури капіталу, використання якого забезпечує мінімальні витрати по обслуговуванню та максимальний прибуток при цьому.

Фінансова стабілізація підприємства в умовах кризової ситуації послідовно здійснюється за такими основними етапами: усунення неплатоспроможності; відновлення фінансової стійкості; зміна фінансової стратегії.

Кожному етапу фінансової стабілізації підприємства відповідають певні механізми, які в практиці фінансового менеджменту поділяють на оперативний, тактичний і стратегічний.

Оперативний механізм фінансової стабілізації — система заходів, направлених, з одного боку, на зменшення поточних зовнішніх і внутрішніх фінансових зобов'язань підприємства, а з іншого — на збільшення грошових активів, що забезпечують ці зобов'язання. Принцип «відсікання зайвого», що лежить в основі цього механізму, визначає необхідність скорочення розмірів як поточних потреб, що викликають відповідні фінансові зобов'язання, так і окремих ліквідних активів з метою їх термінової конвертації в грошову форму.

Тактичний механізм фінансової стабілізації є системою заходів, що засновані на використанні моделей фінансової рівноваги в довгостроковому періоді. Фінансова рівновага підприємства забезпечується за умов, що обсяг позитивного грошового потоку з усіх видів господарської діяльності (виробничої, інвестиційної, фінансової) в певному періоді, що дорівнює запланованому обсягу негативного грошового потоку.

Стратегічний механізм фінансової стабілізації є системою заходів, що заснована на використанні моделей фінансової підтримки прискореного економічного зростання підприємства. Ця система заходів визначає необхідність перегляду окремих напрямів фінансової стратегії підприємства.

Критеріями фінансової стабілізації слід вважати досягнення випереджаючих темпів стійкого економічного розвитку підприємства, а також адекватне зростання його ринкової вартості у довгостроковій перспективі.

Отже, розглянуті механізми фінансової стабілізації підприємства ще раз свідчать про те, що коли підприємство прагне позбутися загрози банкрутства, воно знайде кошти й активізує свій внутрішній та зовнішній потенціал для виходу із кризового стану.

Узагальнення отриманої інформації є теоретичним підґрунтям для подальшого розвитку проблематики механізмів антикризового управління підприємств, працюючих в сучасних умовах.

1. Бугай В.В. Аналіз та оцінка фінансової стійкості/В.В. Бугай// Держава та регіони. – 2008. – № 1. – С. 34-39.

2. Макаренко І.О. Механізми фінансової стабілізації підприємства/І.О. Макаренко//Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 1. – С. 30-37.

3. Кравчук Г.В. Механізми фінансової стабілізації/Г.В. Кравчук//Фінанси України. – 2008. - № 8. – С. 128-130.

ПЕРСПЕКТИВИ РЕФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ОСОБИСТОГО ОПОДАТКУВАННЯ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Проскурня Я.В., студентка ОКР «Магістр» спец. «Фінанси» *

**Науковий керівник: Гринів Л.С., д.е.н., професор*

Податкова система є найважливішою частиною загальної економічної стратегії та фінансової політики як держави, так і окремого підприємства. Як складова бюджетної системи держави податкова система є інструментом державного регулювання економіки.

Система оподаткування доходів населення як складова системи оподаткування постійно змінюється під впливом кумулятивної дії факторів об'єктивного і суб'єктивного характеру, що зумовлює необхідність проведення адекватних змін і реформ. При цьому, головною і найскладнішою проблемою, що виникає на шляху практичного запровадження реформаційних заходів у сфері оподаткування доходів населення, є їх теоретико-методологічне обґрунтування, покликане забезпечити оптимальні шляхи здійснення такого реформування.